

طرح درس ارزیابی اثرات زیست محیطی

تعداد واحد: ۲ واحد

رشته و مقطع: کارشناسی ارشد بهداشت محیط

مدرس: دکتر بیژن بینا

هدف:

در این درس دانشجویان با اجزاء مختلف یک گزارش ارزیابی اثرات زیست محیطی (EIA) آشنا شده و می آموزند چگونه طرح اشتباه یک پروژه می تواند خسارات جبران ناپذیری را به محیط زیست، مردم و کشور وارد نماید. همچنین می آموزند چگونه یک گزارش EIA موفق می تواند گزینه های مختلف جهت تطبیق پروژه با محیط زیست در مراحل مختلف پروژه (مطالعات اولیه، مطالعات نهایی، اجزاء و بهره برداری) را ارائه نموده و خسارات را به حداقل ممکن کاهش دهد.

شرح درس:

۱- مقدمه ای بر اصول ارزیابی اثرات زیست محیطی

- ۱-۱- تعریف محیط زیست
- ۲-۱- تعریف عناصر محیط زیست
- ۳-۱- مروری بر حوادث و اتفاقات ایجاد شده ناشی از انجام پروژه ها در گذشته
- ۴-۱- قوانین و مقررات ایران و جهان (منبئ بر ارزیابی اثرات زیست محیطی)
- ۵-۱- تعریف بعضی از واژه ها
- ۶-۱- بیان ساختار کلی یک گزارش اثرات زیست محیطی

۲- ارزیابی اثرات توسعه بر محیط آبی

- ۱-۲- مقدمه
- ۲-۲- تعریف و مفاهیم (پارامترهای کیفی و کمی آب)
- ۳-۲- قوانین و مقررات (ایران و جهان)
- ۴-۲- معرفی سازمان ها و نهادهای مسئول (از جهت جمع آوری اطلاعات و غیره)
- ۵-۲- اصول مطالعه و پیشنهادها
- ۶-۲- روشهای پیش بینی اثرات
- ۷-۲- روشهای کاهش اثرات
- ۸-۲- پایش

۳- ارزیابی اثرات توسعه بر هوای محیط و اقلیم

- ۱-۳- تعریف و مفاهیم
- ۲-۳- قوانین و مقررات

- ۳-۳- معرفی سازمان ها و نهادهای مسئول
- ۳-۴- اصول مطالعه و پیشنهادها
- ۳-۵- روشهای پیش بینی اثرات
- ۳-۶- روشهای کاهش اثرات
- ۳-۷- پایش
- ۴- ارزیابی اثرات توسعه بر ترافیک
 - ۴-۱- مقدمه
 - ۴-۲- تعریف و مفاهیم
 - ۴-۳- قوانین و مقررات و سازمانهای مسئول
 - ۴-۴- اصول مطالعه و پیش نیازها
 - ۴-۵- روشهای پیش بینی اثرات
 - ۴-۶- روشهای کاهش اثرات
 - ۴-۷- پایش
- ۵- ارزیابی اثرات توسعه بر صدای محیط
 - ۵-۱- مقدمه
 - ۵-۲- تعاریف و مفاهیم
 - ۵-۳- مقررات و نهادهای مسئول
 - ۵-۴- اصول مطالعه و پیشنهادها
 - ۵-۵- روشهای پیش بینی اثرات
 - ۵-۶- روشهای کاهش اثرات
 - ۵-۷- پایش
- ۶- ارزیابی اثرات توسعه بر شرایط اقتصادی و اجتماعی محیط
 - ۶-۱- مقدمه
 - ۶-۲- تعاریف و مفاهیم
 - ۶-۳- مقررات و نهادهای مسئول
 - ۶-۴- اصول مطالعه و پیشنهادها
 - ۶-۵- روشهای پیش بینی اثرات
 - ۶-۶- روشهای کاهش اثرات
 - ۶-۷- پایش
- ۷- ارزیابی اثرات توسعه بر خاک و خصوصیات زمین شناسی محیط
 - ۷-۱- مقدمه
 - ۷-۲- تعاریف و مفاهیم
 - ۷-۳- مقررات و نهادهای مسئول
 - ۷-۴- اصول مطالعه و پیشنهادها

۷-۵- روشهای پیش بینی اثرات

۷-۶- روشهای کاهش اثرات

۷-۷- پایش

۸- ارزیابی اثرات توسعه بر خصوص فرهنگی و آثار باستانی

۸-۱- مقدمه

۸-۲- تعاریف و مفاهیم

۸-۳- مقررات و نهادهای مسئول

۸-۴- اصول مطالعه و پیشنیازها

۸-۵- روشهای پیش بینی اثرات

۸-۶- روشهای کاهش اثرات

۸-۷- پایش

۹- ارزیابی اثرات توسعه بر اکولوژی محیط

۹-۱- مقدمه

۹-۲- تعاریف و مفاهیم

۹-۳- مقررات و نهادهای مسئول

۹-۴- اصول مطالعه و پیشنیازها

۹-۵- روشهای پیش بینی اثرات

۹-۶- روشهای کاهش اثرات

۹-۷- پایش

۱۰- ارزیابی اثرات توسعه بر مناظر زیبا و بکر

۱۰-۱- مقدمه

۱۰-۲- تعاریف و مفاهیم

۱۰-۳- مقررات و نهادهای مسئول

۱۰-۴- اصول مطالعه و پیشنیازها

۱۰-۵- روشهای پیش بینی اثرات

۱۰-۶- روشهای کاهش اثرات

۱۰-۷- پایش

۱۱- ارزیابی اثرات توسعه بر مناطق ساحلی

۱۱-۱- مقدمه

۱۱-۲- تعاریف و مفاهیم

۱۱-۳- مقررات و نهادهای مسئول

۱۱-۴- اصول مطالعه و پیشنیازها

۱۱-۵- روشهای پیش بینی اثرات

۱۱-۶- روشهای کاهش اثرات

۱۱-۷- پایش

۱۲- بررسی تداخل بین اثرات

۱۲-۱- مقدمه

۱۲-۲- تعاریف و مفاهیم

۱۲-۳- تشخیص تداخل بین اثرات یک پروژه

۱۲-۴- تشخیص تداخل بین اثرات یک پروژه با اثرات پروژه های دیگر

۱۲-۵- پیش بینی کلی اثرات

۱۲-۶- جمع بندی

۱۳- روشهای نوین و قدیم ارزیابی اثرات

۱۳-۱- مزایا و معایب

۱۴- مطالعات موردی و گزارش کار گروهی

منابع :

- 1- P. Morris and R. Therivel (1995). Methods of Environmental in pact Assessment . UCL Press. Publisher.
- 2- Rau, J. G. & Wootten, D. C. (eds) (1980) Environmental Impact Analysis Handbook. McGraw- Hill, New York.
- 3- Canter, L (1977) Environmental Impact Assessment. McGraw-Hill, New York.
- 4- Canter, L W. (1983)Methods for Environmental Impact Assessment

شیوه ارزیابی :

- ارائه یک سمینار با انجام مطالعات کتابخانه ای جامع و یا مراجعه به سازمانهای محیط زیست جهت مطالعه گزارش زیست محیطی موجود
- برگزاری آزمون کتبی از مطالب ارائه شده در سرفصل و نیز سمینار ها
- میزان مشارکت در پرسش و پاسخ های مطرح شده در جلسات